

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odrośnięciem do domu i na prowincji rocznik Mk. 27, półrocznie Mk. 13.50, kwartalnie Mk. 6.75, miesięcznie Mk. 2.25. Ogłoszenia w kwartalnie Mk. 7.50

Niedziela, 17 marca 1918 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie 1-jej w tekście mk. 1.75 f. za wiersz pet. Jedno-stronny. Nekrologja i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwyce. 50 f. za wiersz pet. Drobną po 7 f. za wyraz

HOTEL MANTAUFEL. - RESTAURACJA.

Wykwintna kuchnia Obiady z 5-ciu dań 5 marek.

Poleca wina: **Hiszpańskie. Koniaki kuracyjne oraz Stare Węgierskie Kościuszkowskie.**

6324-1

J. PETRYKOWSKI

Półwysp Bałkański.

Tak, jak się obecnie sytuacja przedstawia, półwysp Bałkański, od dwóch stuleci główny skład materiałów wybuchowych, wywołujących nieustanne wojny w Europie, przechodzi pod wyłączny prawie wpływ mocarstw środkowej Europy, a w pierwszej linii Austro-Węgier i Niemiec.

Revolucja w Rosji unicestwiła jej wpływ całkowicie i prawdopodobnie nigdy już, a przynajmniej w bardzo nawet dalekiej przyszłości, Rosja nie będzie w stanie odgrywać wpływowej roli na Bałkanach. Tu też leży główny punkt ciężkości, utrudniający zawarcie powszechnego pokoju, albowiem Francja a przede wszystkim Anglja mają bardzo żywotne interesy na południowym wschodzie Europy, by mogły się pogodzić z utratą wpływów nad Bosforem. Idzie tu o Egipt, a więc o najkrótszą drogę przez kanał Sueski do Indji wschodnich.

Na utratę Egiptu i wogóle wschodniego wybrzeża Afryki imperjum wielkobrytańskie zgodzić się nie może, gdyżby utrata ta groziła mu bodaj w najdalszej przyszłości, byłby to bowiem dla niej cios śmiertelny. Dlatego też należy przypuszczać, że Anglja nie cofnie się przed niczem. Nawet gdyby to okazało się jedynym ratunkiem przed zawarciem pokoju z czwórprzymierzem pod warunkiem zagwarantowania jej posiadania Egiptu, Arabji i wybrzeży południowych zatoki Perskiej. Na tem przeważnie polega zamiar Anglji prowadzenia wojny aż do ostateczności, co według recepty angielskiej znaczy aż do całkowitego pogromu Niemiec i Austro-Węgier. Gdy się jednak spostrzeże, że to jest rzecz niemożliwa, otworzy karty i rozpocznie układy, których głównym przedmiotem będzie podział wpływów na Bałkanach. Egipt, Sudan, Arabja i Zatoka Perska. Wszystkie inne sprawy będą już dla niej drugorzędne. Aby to pojąć dokładnie, rzućmy okiem na obecną sytuację na Bałkanach.

Po zawarciu pokoju z Rumunją — Bułgarja, dzisiejszy sprzymierzeniec Niemiec i Austro-Węgier, stanie się najsilniejszym z państw bałkańskich.

Serbja i Czarnogóra, gdyby nawet przywrócono im byt niepodległy, będą za słabe, aby mogły marzyć o polityce agresywnej, to samo rzecz można o Grecji, znużonej długotrwałą wojną. — Turcja, której najżywniejszy interes każe pielegnować starannie przymierze z mocarstwami środkowej Europy, ustąpiwszy nawet Bułgarji terytorja swoje aż po linje: Eurs—Midja, po odzyskaniu na Rosji okręgów Karsu i Batumu oraz Anatolji, będzie dość silnym państwem, a co najważniejsza autorytet sułtanów tureckich jako kalifów wzrosło w świecie muzułmańskim, co również nie jest požądaniem dla Anglji, władczyni 300 milionów mahometan.

Wojna nie skończona jeszcze i nikt przewidzieć nie zdoła dalszego jej przebiegu.

Przyniosła ona tyle już niespodzianek, że jedna mniej lub jedna więcej nikogo już nie zadziwi.

Wzrost Bułgarji jako pierwszorzędnego państwa na półwyspie Bałkańskim ma niewątpliwie duże znaczenie, nie jest jednakże ostatnim wyrazem sytuacji na Bałkanach, dopóki wojna trwa jeszcze, a wojska anglo-francusko-włoskie stoją nad Wardarem, jeziorem Dojran i zajmują Saloniki.

Niewiadomo jeszcze, co państwa koalicyjny uczynią z frontem macedońskim, a od tego zależy dalszy przebieg wypadków na Bałkanach i rozwój stosunków politycznych. Jest to bowiem jeden więcej kompleks kwestji i postulatów, wysuniętych przez wojnę obecną.

Tylko powszechny kongres pokojowy może rozwikłać ten węzeł w taki sposób, by zapewnić ludzkości mniej lub bardziej dłuższy pokój, oraz niemożliwość powtórzenia się podobnego kataklizmu dziejowego. O ile zatem wnioskować można, na podstawie posiadanych obecnie danych, po wiosennej lub co najwyżej letniej ofensywie, bez względu na jej wyniki, nadejdzie chwila, w której mocarstwa wojujące dojdą do przekonania, że dalsza wojna jest już bezcelową i że tylko kongres pokojowy może przywrócić normalne stosunki międzynarodowe, a tem samem uwolnić ludzkość od straszliwego krwi rozlew.

St. Łp.

Sprawy polskie.

Krają pogłoski, iż p. Steczkowski, nie polegając wyłącznie na poparciu stronnictw aktywistycznych, szuka kontaktu z kołem międzypartijnym.

Podobno jednym z współpracowników w gabinecie p. Steczkowskiego ma być b. minister spraw wewnętrznych w ministerjum p. Kucharskiego—p. Stecki.

Teka dla Macieja ks. Radziwiłła jest podobno zapewniona.

P. Steczkowski obok stanowiska prezydjalnego kierować ma, jak mówią, w przyszłym gabinecie sprawami finansowemi.

„Nowa Gazeta” donosi:

„Jak się dowiadujemy, niespodziewana zmiana stanowiska Koła Polskiego w parlamencie wiedeńskim nastąpiła na wyraźne żądanie Rady Regencyjnej, które lojalistyczne czynnik Koła z wielką chęcią spełniły”.

Pod kątem chwili.

Potępienie sprzedawczyka.

Jak na czasie była akcja ku odzyskaniu kraju naszego, akcja samoobrony narodowej przed zalewem żydowskim, świadczy coraz silniejszy prąd w tym kierunku, przenikający społeczeństwo polskie zarówno u nas jak i w Galicji.

Budzi się sumienie narodu... Coraz liczniejsze przykłady tego spotykamy na niwie pracy społecznej: W Nr 7 „Gazety Rolniczej” czytamy: Wyrok sądu honorowego.

Powołany przez Radę Nadzorczą Związku Ziemi an Sąd obywatelski rozpatrzył sprawę p. Włodzimierza Bogdańskiego o sprzedaż majątku Krobów w powiecie gródeckim w ręce niepowołane i zważywszy:

1) że stan finansowy nie zmuszał p. Bogdańskiego do natychmiastowej sprzedaży Krobowa.

2) że p. Bogdański nie wyczerpał wszelkich środków, celem uniknięcia tej sprzedaży.

3) że jako motyw sprzedaży wysunąć należy chęć zysku oraz wski stopień uspołecznienia—uznaje ninę p. Bogdańskiego za dowiedziowi, uważa, iż p. Bogdański zasługuje na bezwzględne potępienie, chcąc

jednak dać możliwość p. Bogdańskiemu rehabilitacji dalszym postępowaniem—postanawia:

Włodzimierz Bogdański winien być wykluczony z organizacji ziemiańskich na przeciąg lat trzech. Wyrok ogłosz w „Gazecie Rolniczej” i w „Ziemianinie”.

Bezwzględne jednak potępienie publiczne nie wróci straty. Rehabilitację rozumiemy tylko w ten sposób, że p. Bogdański w przeciągu trzech lat wykupi z rąk żydowskich conajmniej tyle morgów ziemi, ile ich sprzedał.

Głos potępienia ziemian znalazł zapewne oddźwięk i w instytucjach obywatelsko-społecznych, skąd powinni być wyeliminowani ci wszyscy, którzy są obciążeni grzechem sprzedaży ziemi. Podobno jest ich wielu.

Myslimur.

Kronika

— **Niedziela męki Pańskiej.** Dziś przypada niedziela piąta wielkiego postu, niedziela męki Pańskiej zwana. W dniu dzisiejszym zastępują się krzyże w kościołach fioletowym pokryciem, pod którym zostają do Wielkiego Piątku na znak żalu i smutku Kościoła ze śmierci Jezusa Chrystusa.

Podług opowiadania Ewangelii świętej w niedzielę tą schronił się Jezus przed zapalczywością rozjuszonych żydów, gdyż godzina męki Jego nie wybiła jeszcze...

— **Kwesta ogólnokrajowa.** Rada Główna Opiekuńcza wyznaczyła termin Kwesty Ogólnokrajowej na okres od 3 do 10 czerwca r. b. Podając o tym już obecnie do wiadomości publicznej, R. G. O. zwraca się z uprzejmą prośbą do wszystkich instytucji społecznych, czerpiących fundusze z kwesty publicznej, by powyżej oznaczony okres zechciały mieć na uwadze.

— **Kursy dla średnich urzędników administracyjnych.** Komisja przygotowania urzędników dla państwa polskiego podaje do wiadomości, że w dniu 16 kwietnia r. b. rozpocznie się państwowy kurs dzienny dla kandydatów na średnich urzędników administracyjnych.

Warunki przyjęcia: Ukończon 18 rok życia, wykształcenie co-

